

Ruimtelijke onderbouwing

Akkerweg 5

Te Zalk

Datum: 3 januari 2023
Wijzigingen 8 september 2023
Wijzigingen 16 oktober 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doelstelling	3
1.2	Begrenzing plangebied	3
1.3	Bestemmingsplan	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Huidige en toekomstige situatie	5
2.1	Bestaande situatie	5
2.2	Gewenste situatie	5
3	Beleidskader	6
3.1	Provinciale Omgevingsvisie Overijssel	6
3.1.1	Gebiedsspecifieke beleidskeuzes (of)	7
3.1.2	Ontwikkelingsperspectieven (Waar?)	7
3.1.3	Gebiedskenmerken (Hoe?)	7
3.2	Gemeentelijk beleidskader	9
3.2.1	Bouwsteen energie	9
3.2.2	Samen durven doen, Vitaal Platteland	9
4	Omgevingsaspecten	9
4.1	Bedrijven en milieuzonering	9
4.2	Geluid	10
4.3	Externe veiligheid - plaatsgebonden risico	10
4.4	Landschap	10
4.5	Archeologie	11
4.6	Ecologie	11
4.6.1	Gebiedsbescherming	11
4.6.2	Soortenbescherming	11
5	Uitvoerbaarheid	12
5.1	Economische haalbaarheid	12
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	12
5.3	Afweging en conclusie	12
6	Overzicht bijlagen	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Namens cliënt dienen wij via deze weg een toelichting in op een aanvraag omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) voor het plaatsen van een kleine windturbine op het perceel aan de Akkerweg 5 te Zalk. De hoogte van een windturbine past niet binnen de regels van het bestemmingsplan. Derhalve dient hier buitenplannen van afgeweken te worden.

1.2 Begrenzing plangebied

Cliënt is eigenaar van onder andere het perceel aan de Akkerweg 5 te Zalk, kadastraal bekend gemeente IJsselmuiden, sectie H, nummer 416.

Het plangebied is gesitueerd in het buitengebied van de gemeente Kampen circa 2,4 km verwijderd van de IJssel. Het bedrijf is zuidoostelijk gelegen ten opzichte van de kern Kampen. De gronden rondom het plangebied zijn in gebruik als agrarisch weideland. Rondom het plangebied zijn voornamelijk agrarische bedrijven gesitueerd.

Figuur 1: luchtfoto plangebied. Bron: streetsmart.cyclomedia.nl.

1.3 Bestemmingsplan

Het perceel valt onder het regime van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2014', zoals vastgesteld op 6 maart 2014. De gronden hebben de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch bedrijf' en de bestemming 'Tuin'. Op het perceel is een bouwvlak ingetekend.

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor de uitoefening van een agrarisch bedrijf in de vorm van een agrarisch bedrijf met een grondgebonden agrarische bedrijfsvoering. Gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak en ten behoeve van een volwaardig of reëel agrarisch bedrijf worden gebouwd. De bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 10 meter (artikel 4.2.6 sub e). De bestemming 'Tuin' is bestemd voor tuin behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen.

Daarnaast hebben (een deel van) de gronden de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 1' en 'Waarde – Archeologie 2'. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud en de bescherming van te verwachten archeologische waarden (terreinen met een hoge verwachtingswaarde) in de bodem.

Figuur 3: Plankaart vigerende bestemmingsplannen. Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl

Cliënt wenst op het perceel een kleine windturbine te plaatsen met een ashoogte van 20 meter. Derhalve kan er niet worden voldaan aan artikel 4.2.6 sub e. In het bestemmingsplan zijn geen bevoegdheden opgenomen welke onderhavig plan mogelijk maken. De Provincie stelt echter dat buiten de uitsluitingsgebieden wind (in de uitsluitingsgebieden zijn alle vormen van windturbines, dus ook de erfmolens, uitgesloten) erfmolens in principe zijn toegestaan. Deze erfmolens worden getoetst aan de ruimtelijke kwaliteitseisen van de Catalogus Gebiedskenmerken.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 vormde de inleiding op het plan. In hoofdstuk 2 worden de huidige en toekomstige situatie beschreven. De beleidsmatige onderbouwing van het plan wordt in hoofdstuk 3 gegeven. In hoofdstuk 4

wordt het plan getoetst aan wetgeving aangaande aspecten zoals bodem, archeologie en dergelijke. In hoofdstuk 5 volgt de economische en maatschappelijke haalbaarheid van het plan.

2 Huidige en toekomstige situatie

2.1 Bestaande situatie

Op de locatie exploiteert cliënt een melkveehouderij. Ten behoeve van het bedrijf zijn op de locatie een bedrijfswoning, verscheidene bedrijfsgebouwen en een aantal sleufsilos aanwezig.

2.2 Gewenste situatie

Cliënt wenst zijn bedrijfsvoering op het gebied van energieverbruik te verduurzamen. Ten behoeve van het melkveebedrijf wordt veel energie verbruikt. Onder andere voor tijdens het melken ('s ochtends vroeg en 's avonds) en voor het koelen van de melk 24 uur per dag. Om in de totale energiebehoefte van het bedrijf te voorzien wenst cliënt een kleine windturbine op het perceel te realiseren. Deze turbine heeft een ashoogte van 20 meter en een rotordiameter van 15,85 meter. Een visualisatie van de gewenste situatie is in onderstaand figuur weergegeven.

Figuur 3: Tekening gewenste situatie en visualisatie kleine windturbine

Figuur 4: Visualisatie kleine windturbine. Bron: VanWestreenen

3 Beleidskader

3.1 Provinciale Omgevingsvisie Overijssel

Op 12 april 2017 is de Omgevingsvisie 'Beken kleur' vastgesteld door Provinciale Staten en vanaf 1 mei 2017 is deze van kracht gegaan. Op 15 december 2020 hebben Provinciale Staten de Actualisatie Omgevingsvisie Overijssel 2021 vastgesteld, deze geldt vanaf 1 februari 2022. In de visie staat beschreven welke ontwikkelingsrichting de provincie binnen haar grenzen de komende tijd voor ogen heeft. De leidende principes, ook wel 'rode draden', zijn duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit.

Om te bepalen of een initiatief bijdraagt aan de provinciale ambities, gebruikt de provincie het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel. In dit uitvoeringsmodel staan de stappen **of**, **waar** en **hoe** centraal.

3.1.1 Gebiedsspecifieke beleidskeuzes (of)

Het plan is niet gesitueerd binnen het Natuurnetwerk Nederland of het Nationaal Landschap. Er zijn geen gebiedsspecifieke beperkingen ter hoogte van het plangebied.

3.1.2 Ontwikkelingsperspectieven (Waar?)

Het plangebied is gelegen in het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap'. Dit ontwikkelingsperspectief omvat gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw in combinatie met verduurzaming de ruimte krijgt. Die ruimte kan verdiend worden door te investeren in kwaliteitsvoorwaarden. Onder verduurzaming verstaan we hier: realisatie van de waterkwaliteitsdoelen, gezondheid en welzijn van mens en dier, bijdrage aan de energietransitie, natuuropgaven, klimaatbestendigheid en ketenoptimalisatie, en ontwikkelen met aandacht voor – en waar mogelijk in dialoog met – omwonenden. Agrarische ondernemers staan voor de uitdaging om hun – vaak grote – gebouwen en erven zo vorm te geven dat ze passen bij maat en schaal van het landschap en de ruimtelijke en milieukwaliteit versterken.

Het ontwikkelingsperspectief *Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap* biedt ruimte aan concurrerende en innovatieve vormen van landbouw en aan opwekking van hernieuwbare energie. Denk daarbij aan zonnepanelen, maar ook aan windenergie en biovergisters. Wat betreft windenergie liggen vanuit de optiek van rendement de beste (wind)kansen in het noorden en noordwesten van de provincie: daar waait het hardst.

Het ontwikkelingsperspectief biedt derhalve ruimte voor het plaatsen van een kleine windturbine.

3.1.3 Gebiedskenmerken (Hoe?)

De gebiedskenmerken zijn aangeduid in de omgevingsverordening en nader toegelicht in de Catalogus Gebiedskenmerken. Onderstaand zijn de gebiedskenmerken ter hoogte van de planlocatie beschreven.

Laagveenontginningen

Het plangebied is gelegen binnen de laagveenontginningen (zie figuur 5). Dit betreft een open, laag en nat landschap, ontstaan door occupatie vanuit de bewoonde hogere randen. Het landschap bestaat uit een polderlandschap en slagenlandschap, vormgegeven in opstreckende verkaveling en een rechtlijnige ontginningsstructuur. De grote open ruimtes, het patroon van sloten met beplantingen, en de vochtige bloemrijke weides geven dit landschap grote belevingswaarde en zijn essentieel voor de leefomgeving van weidevogels. De grondgebonden landbouw is de drager van deze kwaliteiten. Er wordt gestreefd naar de instandhouding van de ter plaatse karakteristieke maat en schaal van de ruimte, met onderscheid tussen de gebieden met grote open ruimtes en de gebieden met een langgerekte kavelstructuur met beplanting. Het slotenpatroon en de houtsingels accentueren de ruimtelijke structuur. Beplantingen bestaan uit els, berk, eik en divers struweel.

In de paragraaf met betrekking tot het aspect landschap wordt beschreven hoe er met de situering van de windturbine rekening is gehouden met het type landschap.

Het gebied heeft verspreide bebouwing. Er wordt gestreefd om de erven opnieuw te verbinden met het landschap. Als ontwikkelingen plaats vinden op erven, dan dragen deze bij aan behoud en versterking van de kenmerkende erfstructuur en volumematen, blijft er een duidelijk onderscheid voorkant- achterkant en vindt koppeling van het erf aan landschap plaats, overeenkomstig de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving.

In de paragraaf met betrekking tot het aspect landschap wordt beschreven hoe er met de situering van de windturbine rekening is gehouden met deze erfstructuur

Ter hoogte van het plangebied zijn geen recreatieve wandelpaden en fietspaden aanwezig. Het perceel is gesitueerd langs een reguliere landweg. De realisatie van een kleine windturbine heeft derhalve geen invloed op het informele trage netwerk.

In de omgevingsvisie zijn gebieden aangewezen die wel of juist niet geschikt zijn voor windenergie. Het plangebied is gesitueerd binnen het gebied waar onder voorwaarden ruimte wordt geboden voor windenergie. Hier zijn erfmolens in principe toegestaan, waarbij er wordt getoetst aan de ruimtelijke kwaliteitseisen van de Catalogus Gebiedskenmerken.

Tot slot, het plan is in het kader van vooroverleg naar de Provincie gestuurd. Deze heeft op 1 augustus 2023 aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het voornemen.

3.2 Gemeentelijk beleidskader

3.2.1 *Bouwsteen energie*

Burgemeester en wethouders hebben op 28 april 2020 de ‘Bouwsteen energie omgevingsvisie’ vastgesteld. In het beleidsstuk staat waar de gemeente Kampen ruimte wil bieden voor de noodzakelijke grootschalige opwekking van duurzame energie door zonneparken en windturbines en welke voorwaarden en criteria hierbij worden gehanteerd.

In het eerste hoofdstuk onder ‘Ambitie’ staat tevens beschreven dat de bouwsteen energie nadrukkelijk niet ingaat op o.a. ‘kleinschalige opwek’. Hierover staat beschreven dat kleine windturbines met een as-hoogte van maximaal 20 meter in principe overal mogen worden geplaatst. Aangezien onderhavig plan betrekking heeft op de kleinschalige opwekking van energie is onderhavig gemeentelijk beleidsstuk niet van toepassing. Wel geeft het aan dat het initiatief past binnen de bouwsteen.

3.2.2 *Samen durven doen, Vitaal Platteland*

De gemeente heeft een coalitieakkoord ‘Samen durven doen, 2022 - 2026’ opgesteld. Hierin is zijn in hoofdlijnen ambities en opgaven van de gemeente beschreven.

Onderdeel van de ambities zijn het willen stimuleren van innovatie voor een vitaal platteland. De gemeente wil zich ruimhartig opstellen en flexibiliteit bieden in regelgeving. Als voorbeeld wordt dan ook genoemd, zoals het toestaan van kleine windmolens op het boerenerf voor eigen stroomverbruik. Er zal gekeken worden naar wat al geregeld is en wat nog nodig is voor een transitie op het platteland.

Onderhavig initiatief sluit aan bij het coalitieakkoord ‘Samen durven doen’ en draagt bij aan o.a. een duurzame transitie van het platteland.

4 Omgevingsaspecten

Voor toepassing van een afwijking op basis van het beleidskader moet tevens een afweging plaatsvinden van enkele overige milieuaspecten, in dit geval milieuzonering, geluid en externe veiligheid.

4.1 *Bedrijven en milieuzonering*

Bij nieuwe ontwikkelingen dient voldoende afstand te worden aangehouden tussen milieubelastende activiteiten en gevoelige functies. In de publicatie ‘Bedrijven en milieuzonering’ (Vereniging van Nederlandse Gemeenten, verder: VNG-brochure) worden hiervoor richtafstanden gegeven. In de VNG-brochure zijn afstanden opgenomen voor windmolens met een rotordiameter van 20 tot 50 meter. Voor een windmolen met een rotordiameter van 20 meter dient een richtafstand van minimaal 100 meter te worden aangehouden. Voor kleinere (ca. 15 m) windturbines kan ons inziens een richtafstand van minimaal 79 meter worden aangehouden. Onderhavig plan voldoet hieraan, maar ook aan de richtafstand van minimaal 100 meter. De meest dichtstbijzijnde burgerwoning ligt op een afstand van circa 910 meter van

de windturbine. De gewenste kleine windturbine zijn onderdeel van de inrichting van het bedrijf cliënt, waardoor de bedrijfswoning niet getoetst wordt als zijnde het dichtstbijzijnde gevoelige object.

4.2 Geluid

Op d.d. 20 december 2022 is door AnteaGroup een akoestisch onderzoek voor de locatie uitgevoerd. Aanleiding hiervan is de te realiseren windturbine op locatie. Uit de onderzoeksresultaten volgt dat de voorgenomen windturbine voldoet aan de geluidgrenswaarden ingevolge het Activiteitenbesluit Milieubeheer. Het onderzoek is opgenomen als bijlage bij deze aanvraag. Het Nevele-arrest is niet van toepassing, omdat hier slechts sprake is van de oprichting van één windturbine.

4.3 Externe veiligheid - plaatsgebonden risico

Ten gevolge van een incident kunnen zich onderdelen verspreiden in de omgeving van de windturbine. De verspreiding in de omgeving wordt aangegeven in kansafstanden (de plaatsgebonden risicocontouren: PR) en effectafstanden (de werpafstanden). Voor de beoogde windturbine zijn daarom de PR 10^{-5} , PR 10^{-6} en werpafstanden bepaald aan de hand van de ashoogte en rotordiameter, zie bijlage 'risicoberekening windturbines BW80'.

Voor een windturbine met een rotordiameter van 15,85 meter gelden voor een ashoogte variërend van 15 tot 40 meter de volgende contouren en werpafstanden:

Ashoogte	PR 10^{-5} contour	PR 10^{-6} contour	Maximale werpafstand	Maximale werpafstand bij overtoeren
15 m	6	23	58	192
20 m	6	28	61	197
25 m	5	29	65	201
30 m	5	31	68	206
35 m	5	36	71	210
40 m	5	41	74	214

De beoogde windturbine heeft een ashoogte van 20 meter. Derhalve geldt een PR 10^{-6} contour van 28 meter. Binnen deze afstand zijn geen kwetsbare objecten aanwezig. De maximale werpafstand bedraagt 61 meter. Ook deze afstand wordt ruim behaald. Het dichtstbijzijnde gevoelige object (eigen bedrijfswoning) is op een afstand van 73 meter gesitueerd. In de windturbine is een beveiliging geïnstalleerd ter voorkoming van overtoeren. De maximale werpafstand bij overtoeren zal in de praktijk derhalve niet voorkomen. Het plaatsgebonden risico is geen belemmering voor het realiseren van de kleine windturbine.

4.4 Landschap

De windturbine wordt gerealiseerd op het achtererf, op de achterste lijn van het bebouwde bedrijfserf. Hier gaat het bedrijfserf over in het omliggende open landschap. De windturbine benadrukt in de gewenste situatie derhalve de grens van het bedrijfserf tevens met de ronde mestsilo. Tevens lopen de koeien ook

zo het landschap in. Extra beplanting aanbrengen zou belemmerd werken voor de vrije weide gang. Derhalve is het ons inziens niet noodzakelijk nog wenselijk om in een open slagenlandschap plantstructuren aan te brengen (overdwars). Door het plaatsen van de windturbine in niet voorbij de bestaande bebouwing en op het achtererf past deze goed binnen de ervenstructuur.

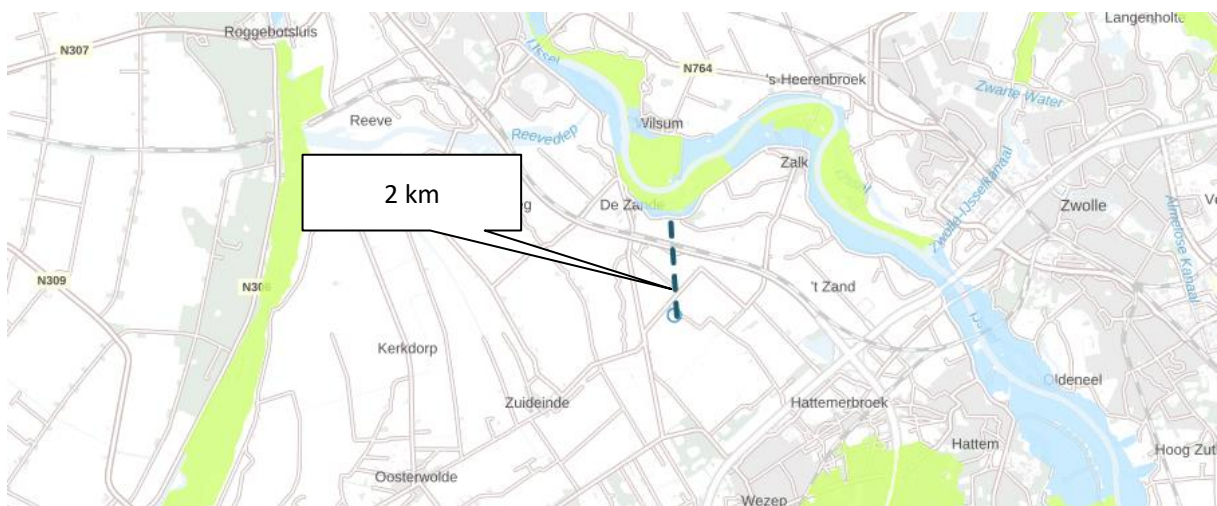
4.5 Archeologie

Op de beoogde locatie ligt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 2'. Bij een aanvraag om omgevingsvergunning waarbij sprake is van het verrichten van bodemingrepen dieper dan 50 cm en een oppervlakte groter dan 5000 m² dient de aanvrager een rapport te overleggen op basis van archeologisch bureauonderzoek met eventueel inventariserend veldonderzoek, waarin de archeologische waarde van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft in voldoende mate is vastgesteld. Plaatsing van een windturbine betreft een oppervlakte van ruim onder de 5000 m². Derhalve zal het aspect 'Archeologie' geen belemmering vormen voor onderhavig plan.

4.6 Ecologie

4.6.1 Gebiedsbescherming

In het kader van gebiedsbescherming dient te worden onderzocht of het plan geen significante negatieve effecten heeft op omliggende Natura 2000-gebieden. Voor onderhavig initiatief aan de 'Akkerweg 5' is een stikstofberekening uitgevoerd. N.a.v. van de berekening is gebleken dat het plan geen gevolgen heeft waarbij significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden optreden. Het doel van onderhavig plan is de realisatie van een kleine windturbine. Er kan worden gesteld dat er geen sprake is van aantasting (zie bijlage voor de toelichting op de berekening en de Aeriusberekening zelf).

Figuur 6: Afstand plangebied tot Natura-2000. Bron: <https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten>

4.6.2 Soortenbescherming

Op 12 oktober 2023 heeft er een quickscan natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden voor de locatie door Natuurbank Overijssel. Naar aanleiding van het veldbezoek is geconcludeerd dat de kleine windmolen niet

leidt tot een overtreding van de Wet Natuurbescherming ten aanzien van Natura-2000. Ook is er geen sprake van een overtreding voor wat betreft beschermde soorten. De kans op het opzettelijk doden van vogels en vleermuizen is nihil. Voor andere niet-vrijgestelde beschermde soorten geldt dat ze niet aanwezig zijn vanwege het ontbreken van een geschikt biotoop. Het volledige rapport is opgenomen in de bijlage.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische haalbaarheid

Het vereiste om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening brengt met zich mee dat een oordeel wordt uitgesproken over de economische uitvoerbaarheid. In onderhavige situatie gaat het om het plaatsen van een kleine windturbine. De ontwikkeling hiervan is een particulier initiatief, dat volledig met de eigen middelen wordt gefinancierd. Ten behoeve van de realisering van dit plan hoeven door de gemeente Kampen geen voorzieningen te worden getroffen. Eventuele planschade komt voor de rekening van de initiatiefnemer. Hiervoor wordt een planschadeovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Hiermee is de economische haalbaarheid voldoende gewaarborgd en uitvoerbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het plan zal bij publicatie op de gebruikelijke wijze ter inzage gaan. Tijdens deze periode is het mogelijk dat belanghebbenden zijn of haar zienswijze op het plan kenbaar maken. Vervolgens zal de reactie worden beoordeeld en gezien of het aanleiding zal geven tot aanpassing van het plan. Voorafgaand aan de publicatie is het plan voorgelegd aan omwonenden. Cliënt is langs de omwonenden geweest en ze op de hoogte gesteld van het initiatief. Deze hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het plan (zie bijlage 12).

5.3 Afweging en conclusie

De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de economische vitaliteit van het buitengebied. In algemene zin kan onderhavig plan derhalve als een wenselijke ontwikkeling worden beschouwd gezien het duurzaam opwekken van energie. Uit de toelichting blijkt dat de beoogde ontwikkeling past in het beleid van de provincie. Het plan is getoetst aan ruimtelijke, milieutechnische en andere relevante aspecten. Deze aspecten leveren geen belemmering op voor het onderhavig plan. Voorts kan het plan als uitvoerbaar worden beschouwd. Eindconclusie kan derhalve zijn dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en dat er geen belemmeringen bestaan welke planrealisering in de weg staat.

6 Overzicht bijlagen

- 1. Afschrift milieumelding/activiteitenbesluit
- 2. Bouwtekening met beoogde situatie
- 3. Bestwatt 80 20mtr zonder kooien
- 4. CE verklaring
- 5. Kleinwind keurmerk BW80
- 6. Riscoberekening Windturbines BW80

- 7. Akoestisch onderzoek
- 8. Slagschaduwrapport
- 9. Mastberekening
- 10. Stikstof rapportage
- 11. AERIUS berekening
- 12. Buurtparticipatie
- 13. Ecologische quickscan